

K A R T A

ÖFVER

STRAND-, STADS- OCH HACKBOGRUFVORNA,

BELÄGEN Å

NYA KOLNINGSBERGSFÄLTET

NORBERGS SOCKEN

VESTMANLANDS LÄN.

N_{IO} 283. -D

V 67

Plan- och Profil Kartor

öfver

Strand-, Stads- och Hackbogrufvorna,

belägna uti

Nya Kolningsbergsfältet

i

Norbergs Socken af Vestmanlands Län,

uppräktade på grund af dels äldre, dels nyare, egna, den 15 Juli 1889 afslutade mätningar

af

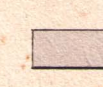
Rimvid Sahlin

behörig grufvmätare enligt Kommerce Kollegii beslut af 15 April 1886.

Skala 1/800.

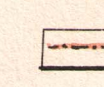
 Amfibolit

 Svartmalm.

 Kalk.

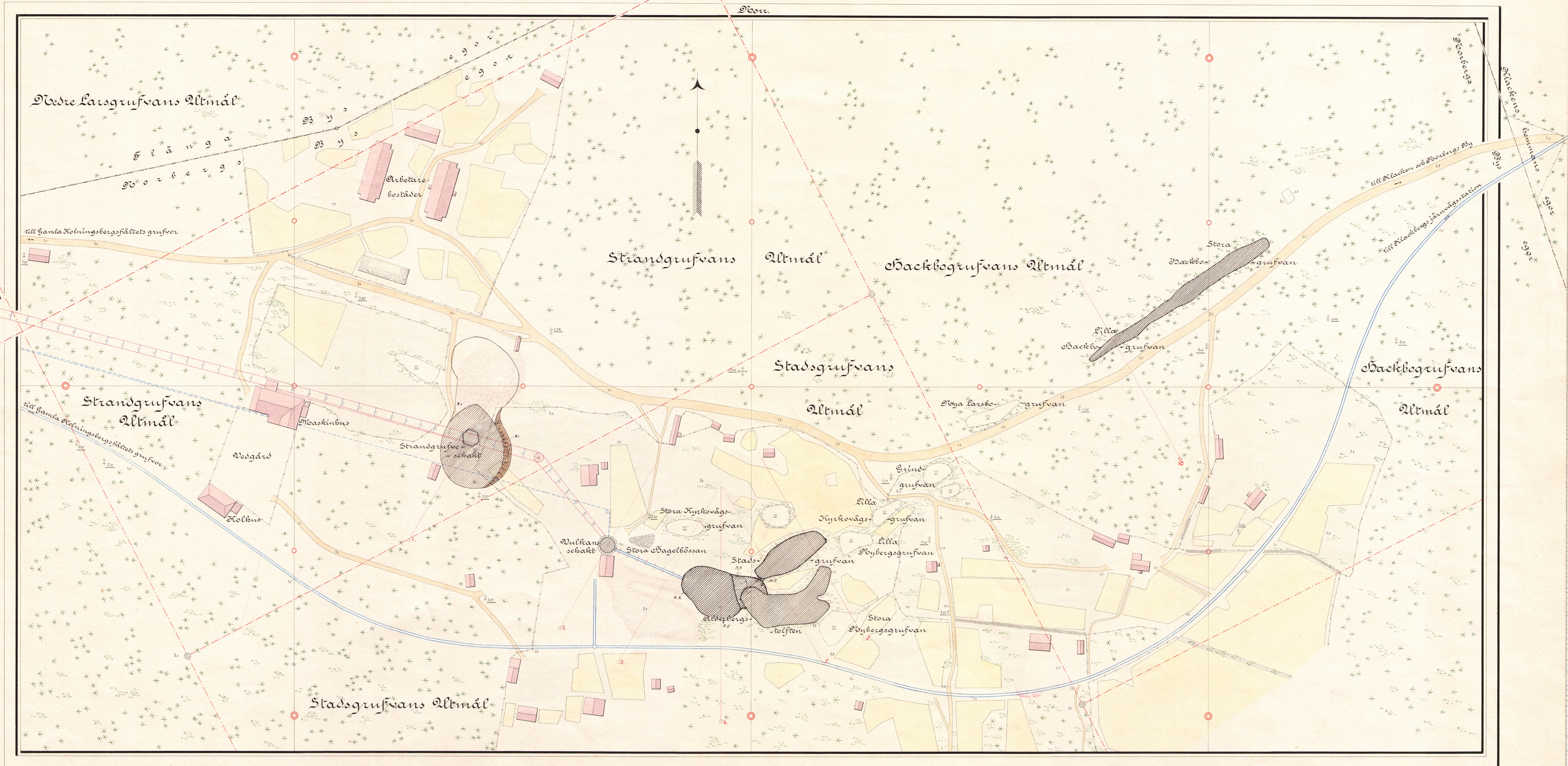
 Lagerarter.

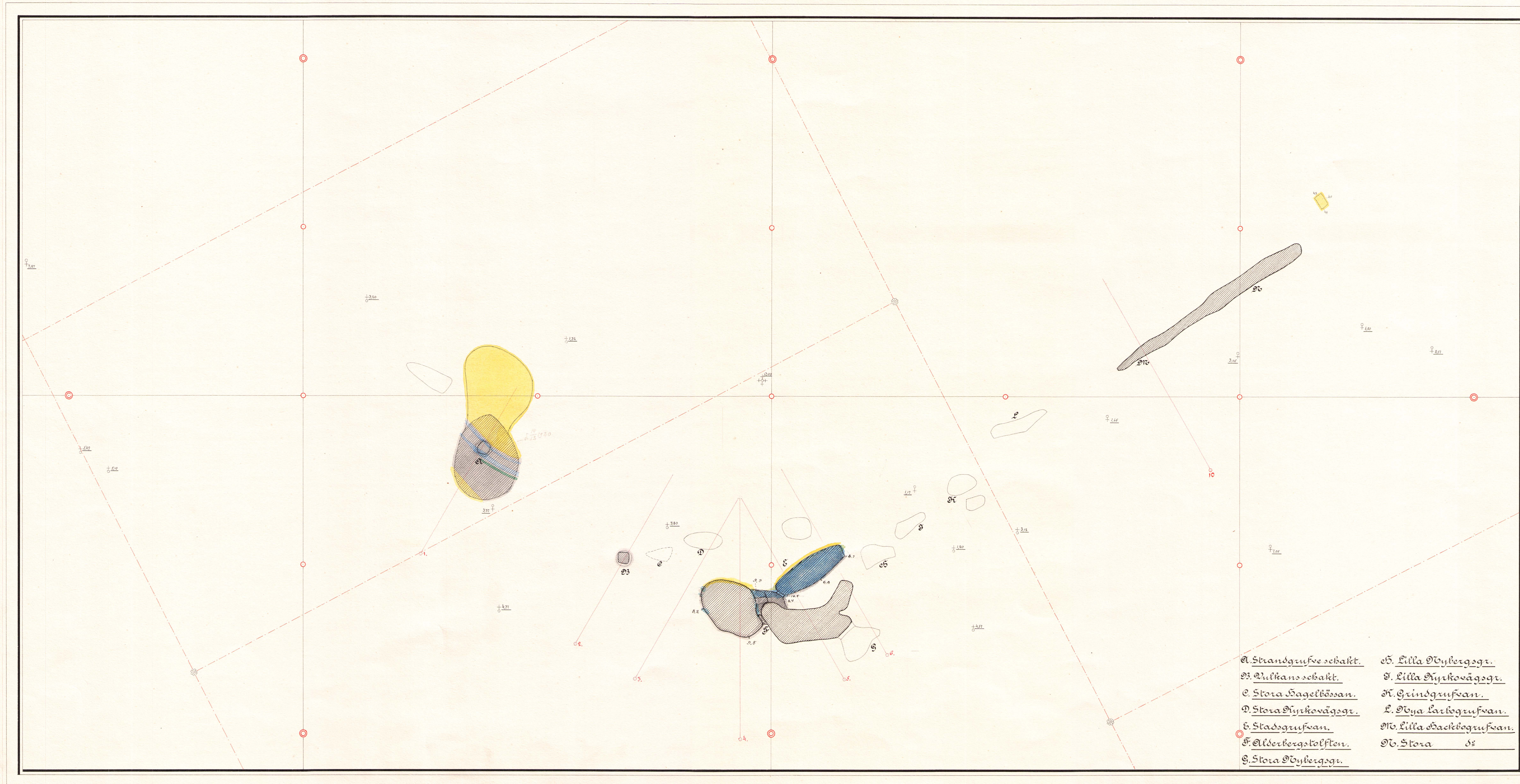
 Granulit.

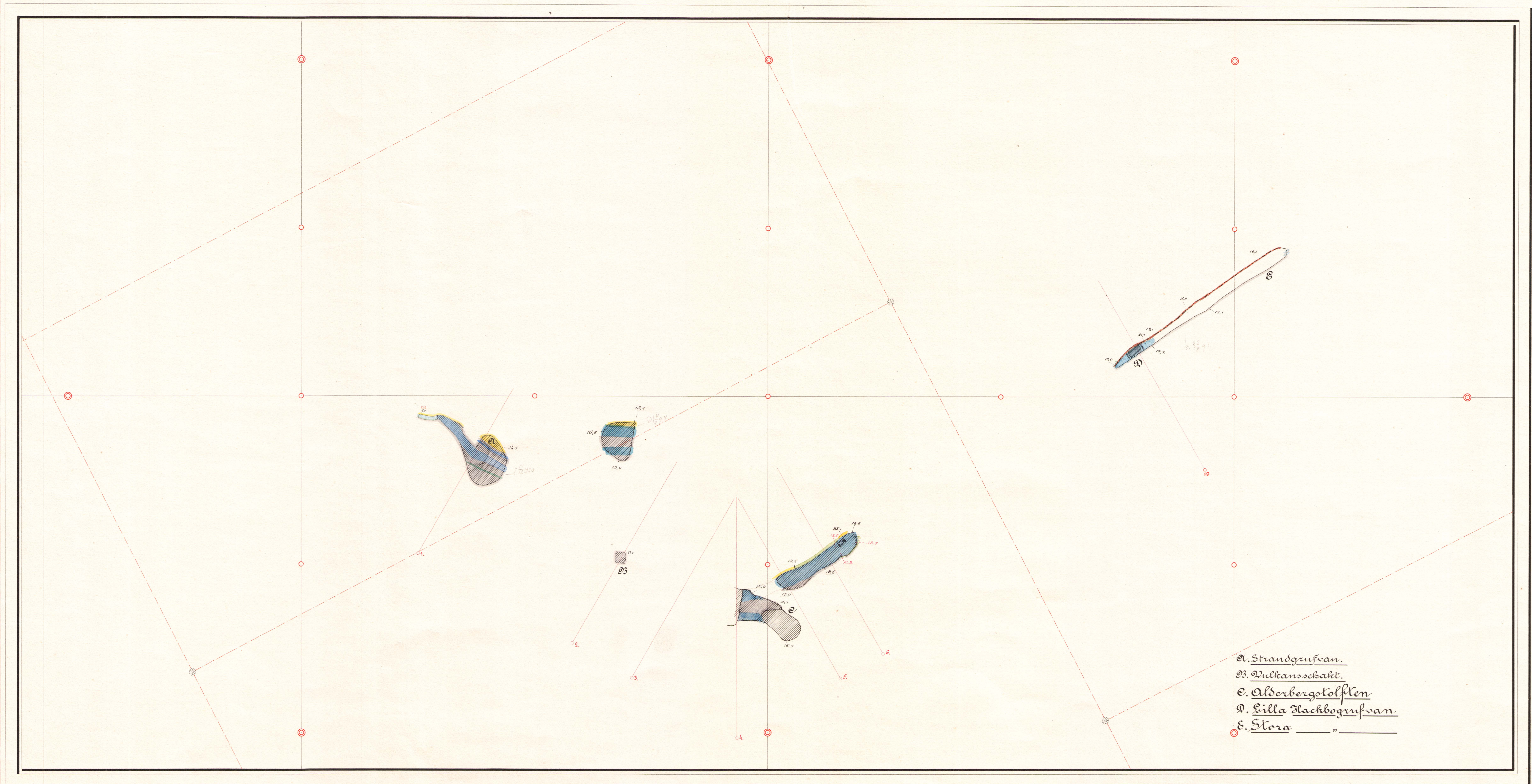
 Sköl

Kompletteringsmätning till denna karta

för tiden		Förskäld af	Inlagd i denna karta					
från	till		af	den				
18 ¹³ / ₇ 89	18 ³¹ / ₇ 90	R. Dahlström	C.H. Mannerström	18 ⁵ / ₄ 90	19 ³ / ₇ 09	19 ¹¹ / ₁₂ 11	K. Kjöjer	Carl Fygare 19 ³⁰ / ₂ 12
18 ³¹ / ₇ 90	18 ²² / ₈ 91	R. Dahlström	C.H. Mannerström	18 ¹⁶ / ₇ 91	19 ¹¹ / ₁₂ 11	19 ²¹ / ₇ 13	K. Kjöjer	Carl Fygare 19 ¹⁷ / ₂ 14
18 ²² / ₈ 91	18 ³ / ₈ 92	R. Dahlström	Carl Fygare	18 ²³ / ₈ 92	19 ²¹ / ₇ 13	19 ¹⁵ / ₁₀ 14	K. Kjöjer	Carl Fygare 19 ³⁰ / ₈ 15
			Coll. C.H. Mannerström		19 ¹⁵ / ₁₀ 14	19 ²⁶ / ₁₀ 16	K. Kjöjer	Rolf Pettersson 19 ¹⁵ / ₁₁ 18
18 ³ / ₈ 92	18 ¹⁴ / ₂ 94	R. Dahlström	Carl Fygare	18 ²² / ₈ 94	19 ²⁶ / ₁₀ 16	19 ³⁴ / ₇ 19	E. Hellström	Edv. L. Berglund 19 ¹⁹ / ₉ 19
			Coll. C.H. Mannerström					
18 ¹⁴ / ₂ 94	18 ⁶ / ₃ 96	R. Dahlström	Carl Fygare	18 ²² / ₈ 96	19 ³⁴ / ₇ 19	19 ¹⁴ / ₁₂ 20	E. Hellström	Edv. L. Berglund 19 ⁸ / ₈ 21
			Coll. C.H. Mannerström		19 ¹⁴ / ₁₂ 20	19 ¹⁵ / ₁₀ 25	E. Malmgren	Edv. L. Berglund 19 ¹² / ₈ 26
18 ⁶ / ₃ 96	18 ¹³ / ₅ 98	R. Dahlström	Carl Fygare	18 ¹² / ₂ 99	19 ¹⁵ / ₁₀ 25	19 ² / ₆ 27	O. R. Westerlund	Edv. L. Berglund 19 ¹ / ₂ 28
			Coll. C.H. Mannerström					
18 ¹³ / ₅ 98	19 ²⁷ / ₃ 00	R. Dahlström	Carl Fygare	19 ²³ / ₁₀ 00	19 ² / ₆ 27	19 ⁹ / ₁₀ 29	O. R. Westerlund	Edv. L. Berglund 19 ¹¹ / ₉ 30
			Coll. C.H. Mannerström		19 ⁹ / ₁₀ 29	19 ²² / ₁₀ 31	O. R. Westerlund	Edv. L. Berglund 19 ²⁰ / ₉ 32
19 ²⁷ / ₃ 00	19 ¹⁴ / ₂ 02	R. Dahlström	Carl Fygare	19 ²³ / ₁₀ 02	19 ²² / ₁₀ 31	19 ¹⁷ / ₁₁ 33	O. R. Westerlund	Edv. L. Berglund 19 ³⁰ / ₄ 34
			Coll. C.H. Mannerström		19 ¹⁷ / ₁₁ 33	19 ²⁴ / ₇ 38	O. R. Westerlund	P. R. Westerlund 19 ²² / ₃ 38
19 ¹⁴ / ₂ 02	19 ²² / ₇ 03	R. Dahlström	Carl Fygare	19 ⁷ / ₂ 05	19 ²⁴ / ₇ 38	19 ²⁰ / ₁₂ 40	Per. Knut Lundin	P. R. Westerlund 19 ¹⁶ / ₂ 42
			Coll. C.H. Mannerström		19 ²⁰ / ₁₂ 40	19 ¹² / ₁₂ 43	Sven Mueller	C. Haugsten 19 ²⁰ / ₁₁ 45
19 ²² / ₇ 03	19 ¹⁷ / ₂ 06	J. Kempe	Carl Fygare	19 ³ / ₈ 06				
19 ¹⁷ / ₂ 06	19 ²² / ₇ 08	R. Dahlström	Carl Fygare	19 ¹³ / ₈ 09	Kompletteringsmätning till denna karta			
19 ²² / ₇ 08	19 ²⁰ / ₆ 08	K. Kjöjer	Carl Fygare	19 ²⁰ / ₆ 08				
19 ²⁰ / ₆ 08	19 ³ / ₇ 09	K. Kjöjer	Carl Fygare	19 ²³ / ₉ 10				

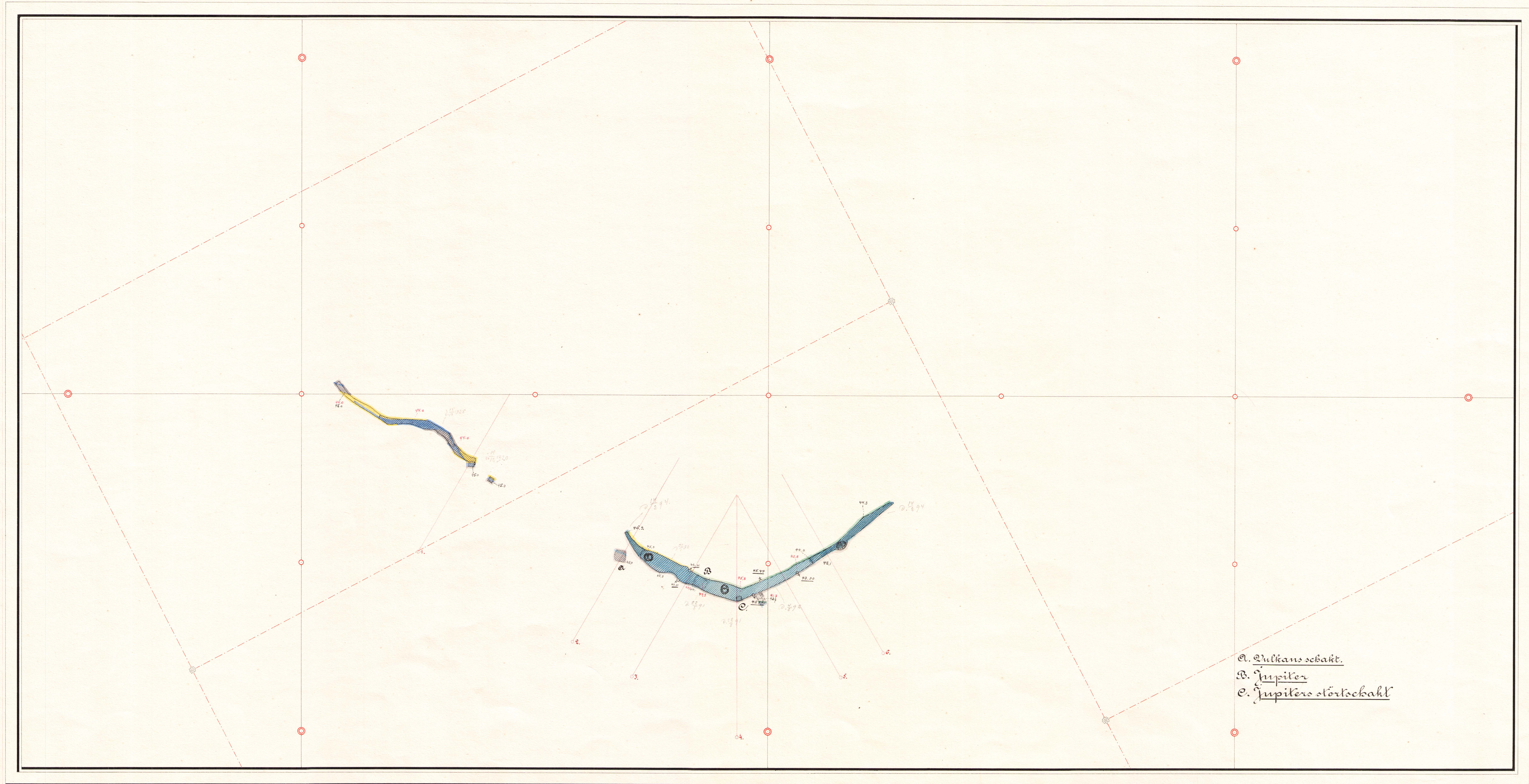

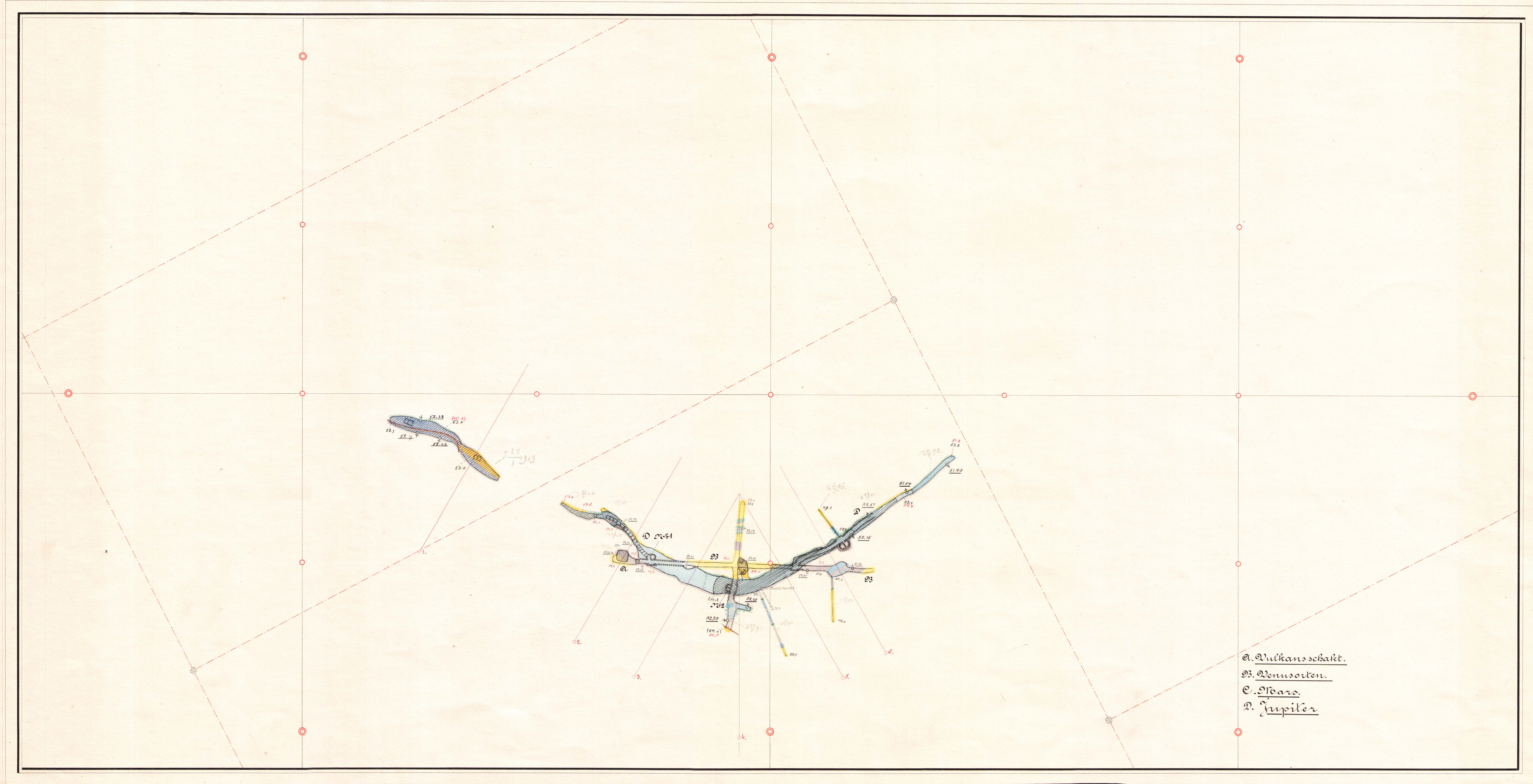

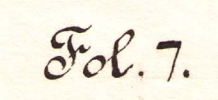
A. Strandgrufvan.
 B. Vulkansschakt.
 C. Alderbergstolften
 D. Lilla Backbegrufvan.
 E. Stora " "

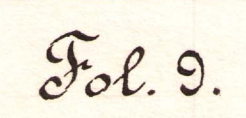

A. Strandgrufvan.
 B. Vulkans schakt.
 C. Alderbergstolsten
 D. Jupiters störteckadt

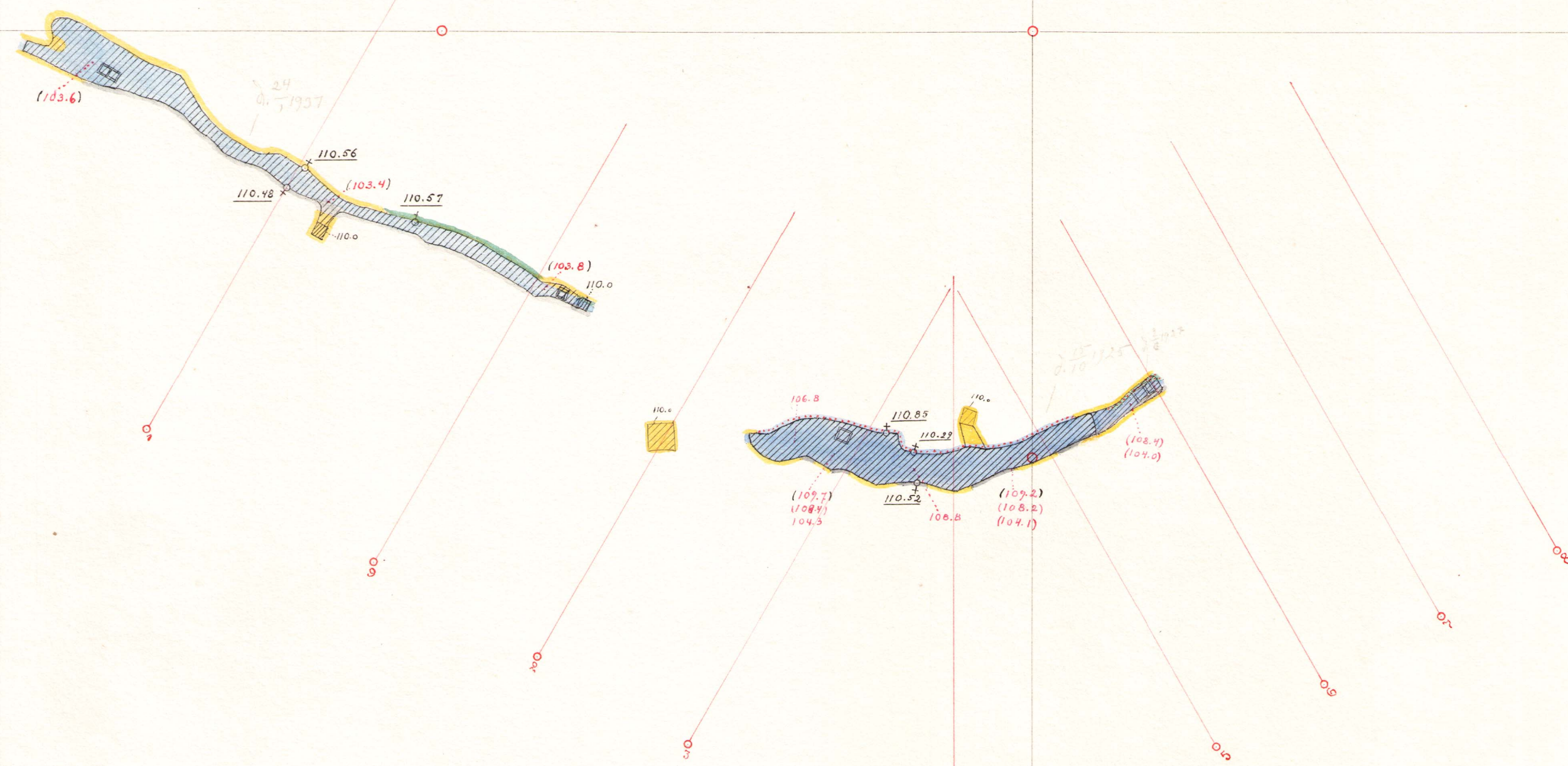

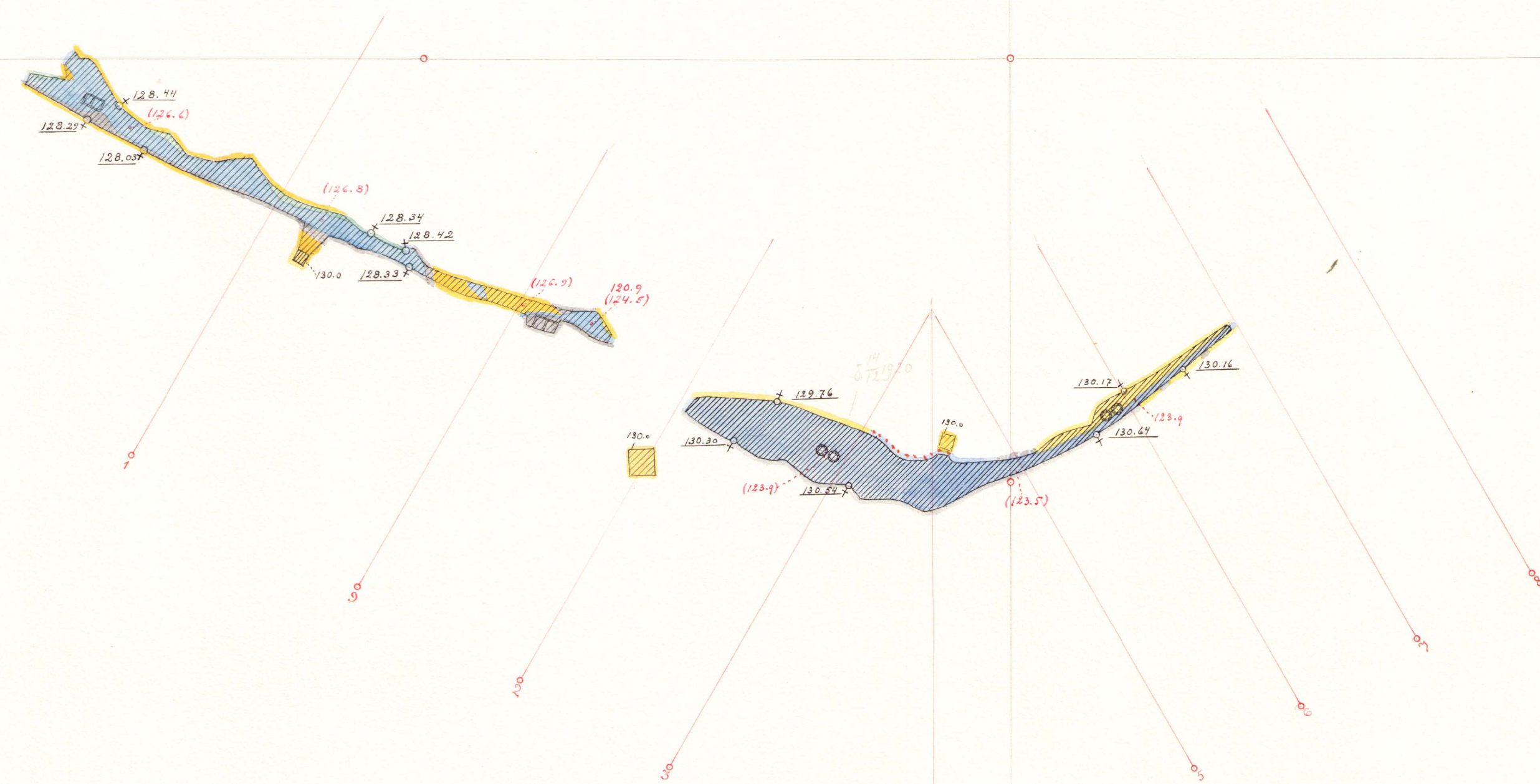

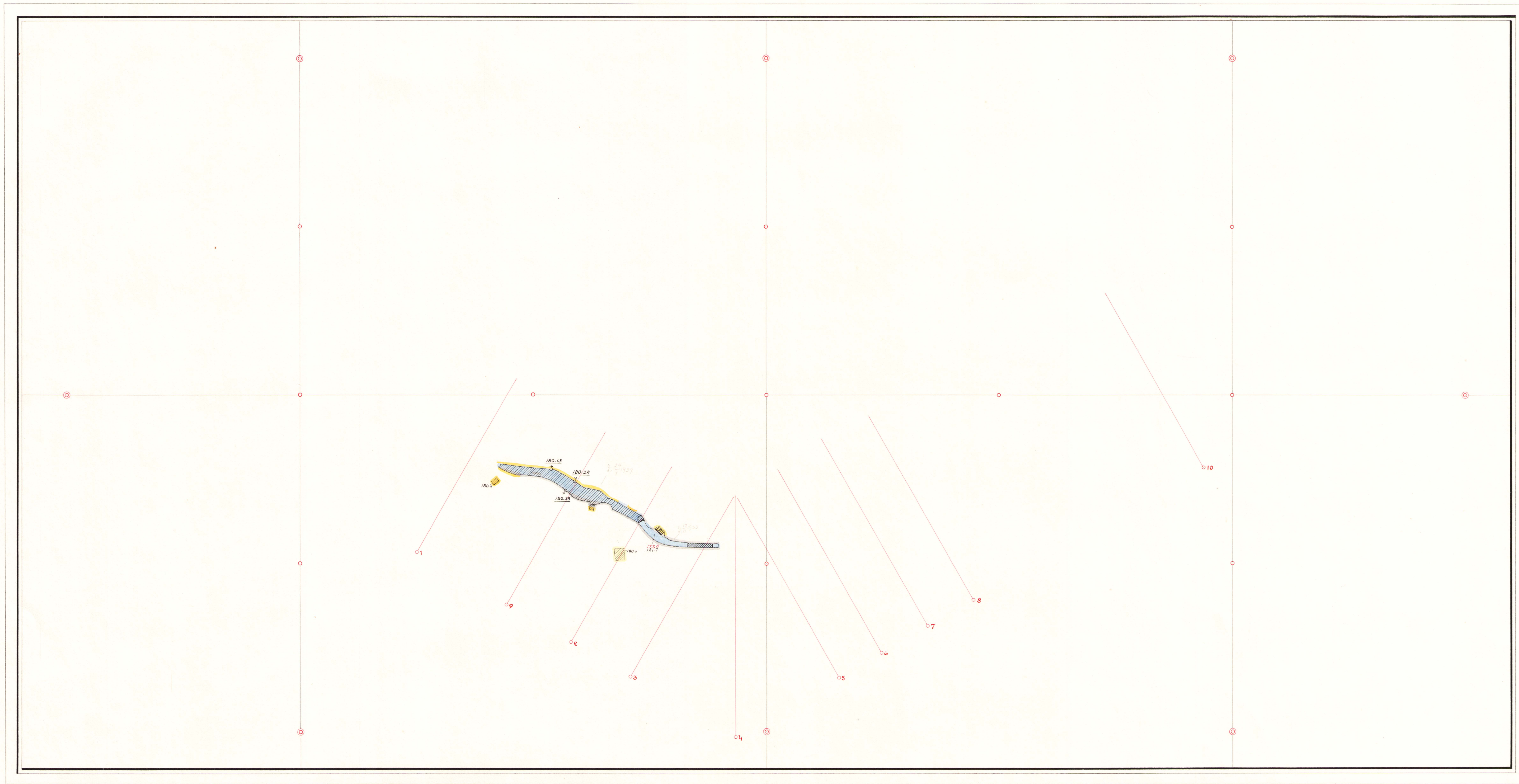

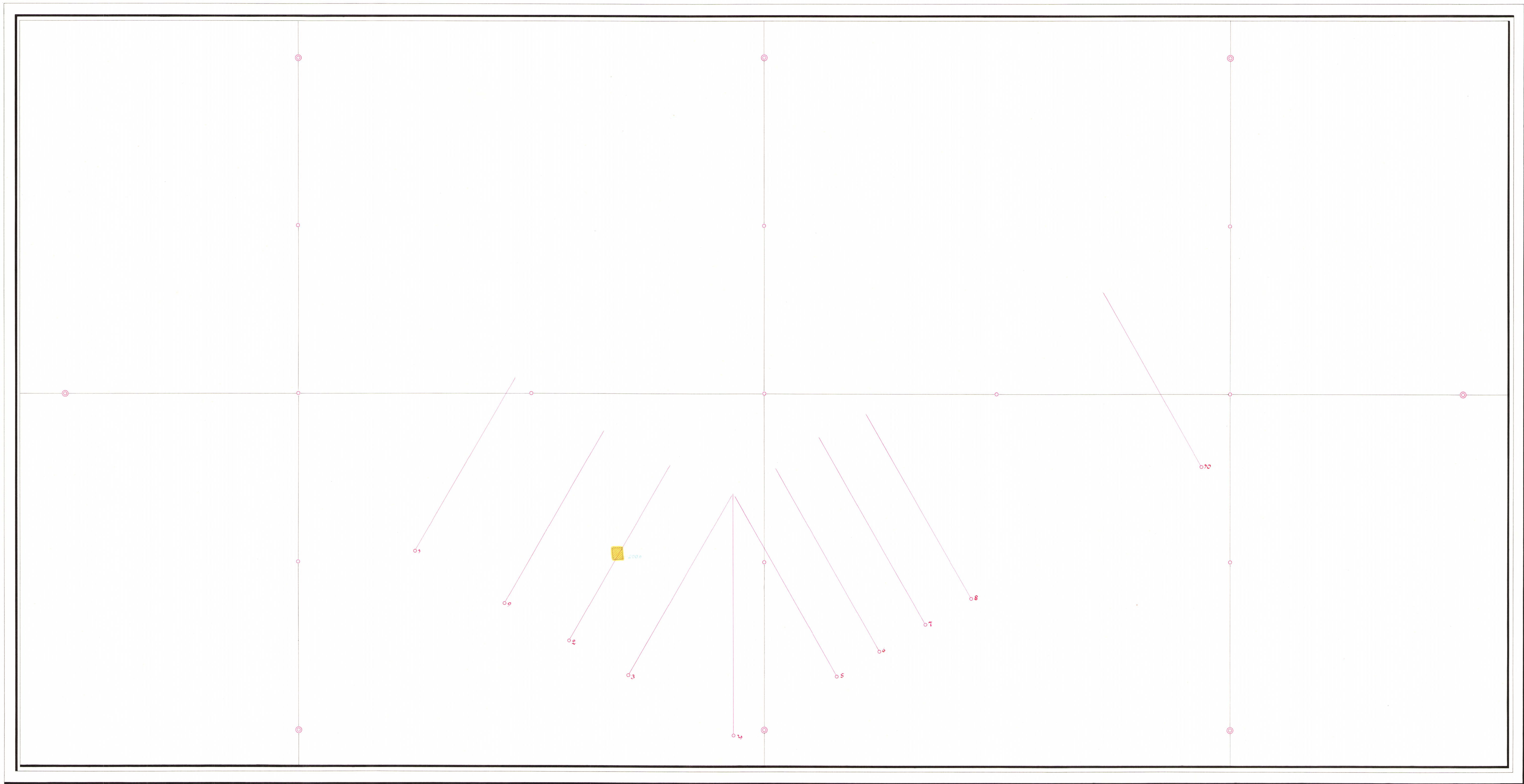

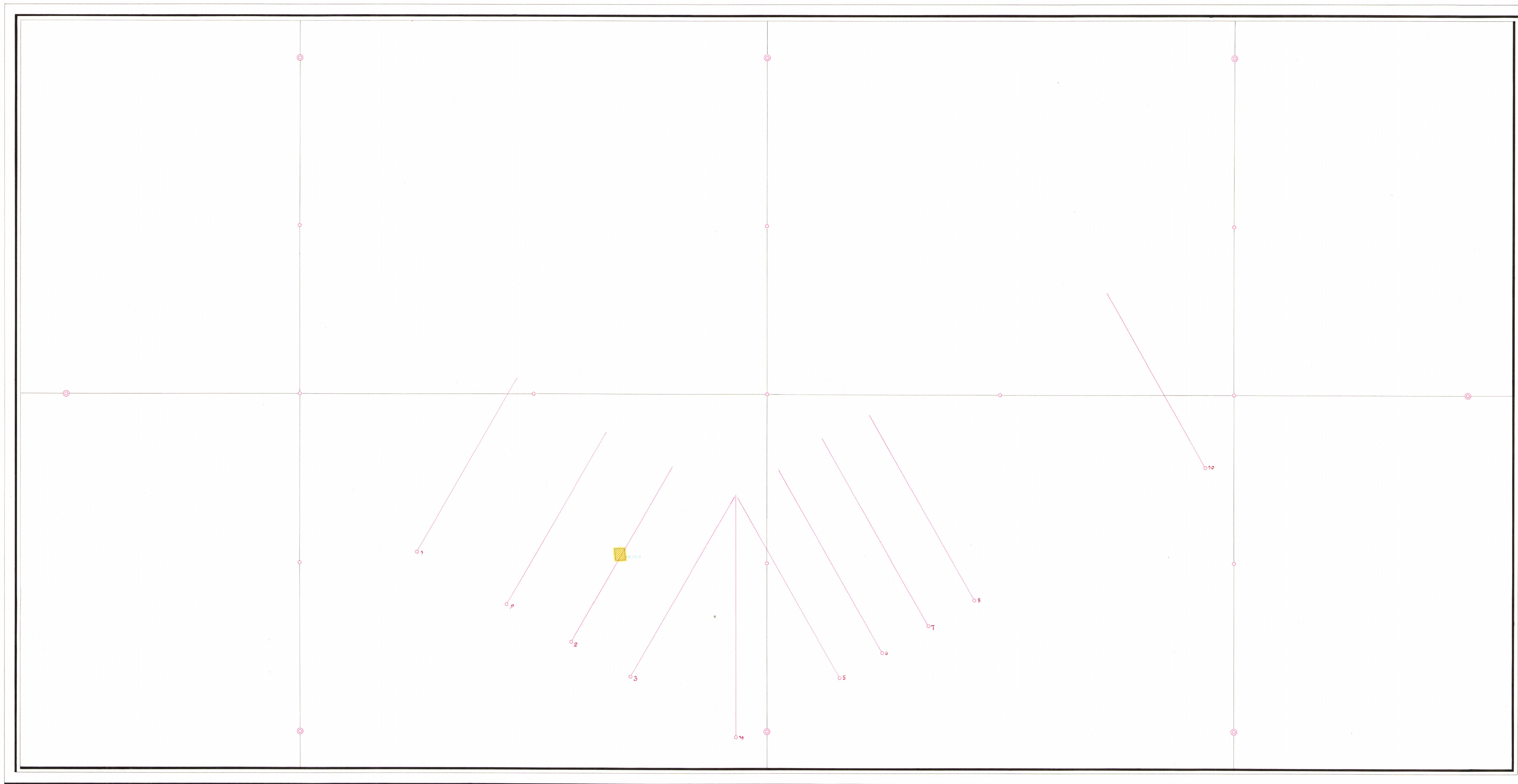
α . Vulkano sekaht
 β . Mercurius

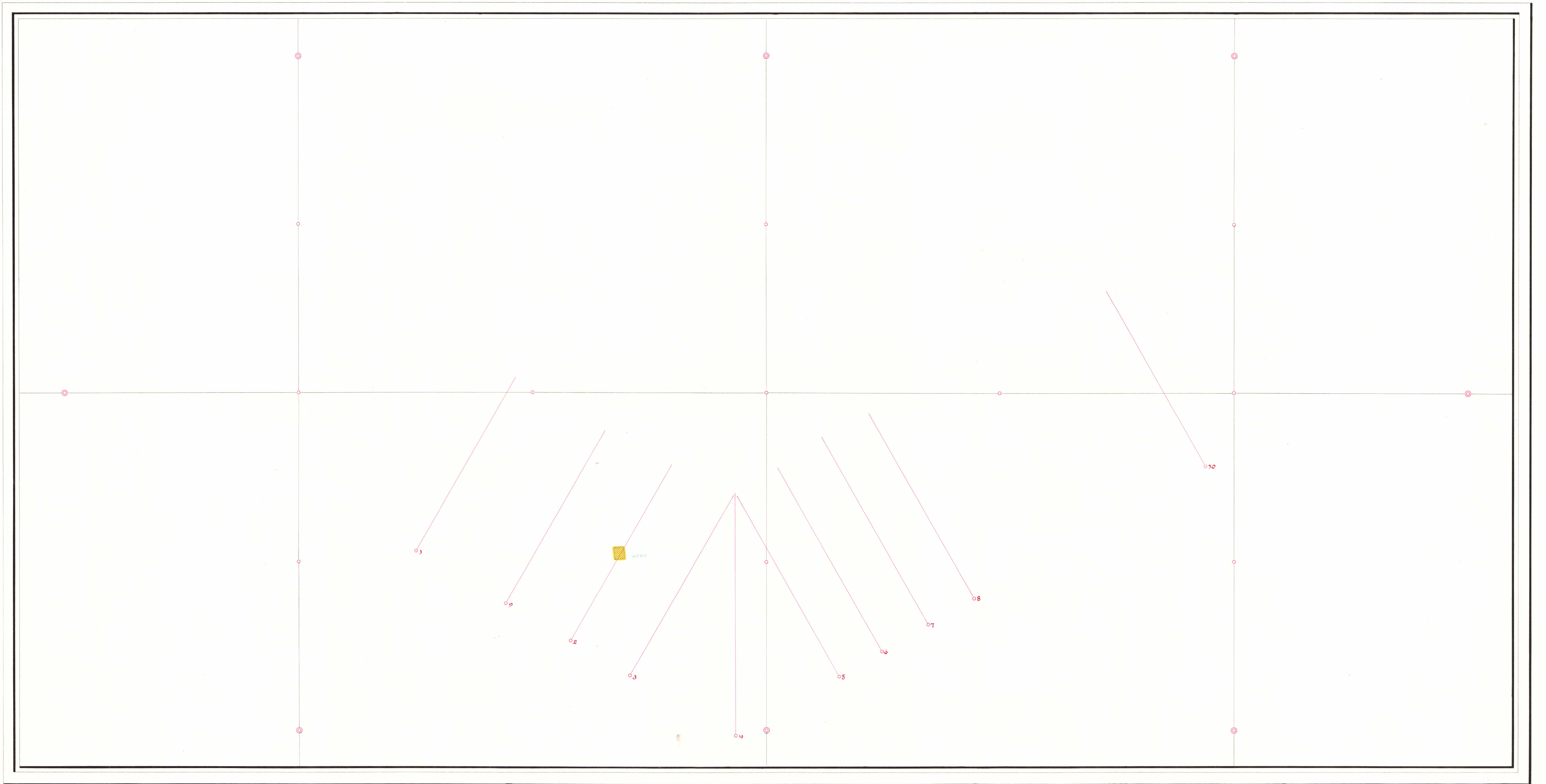

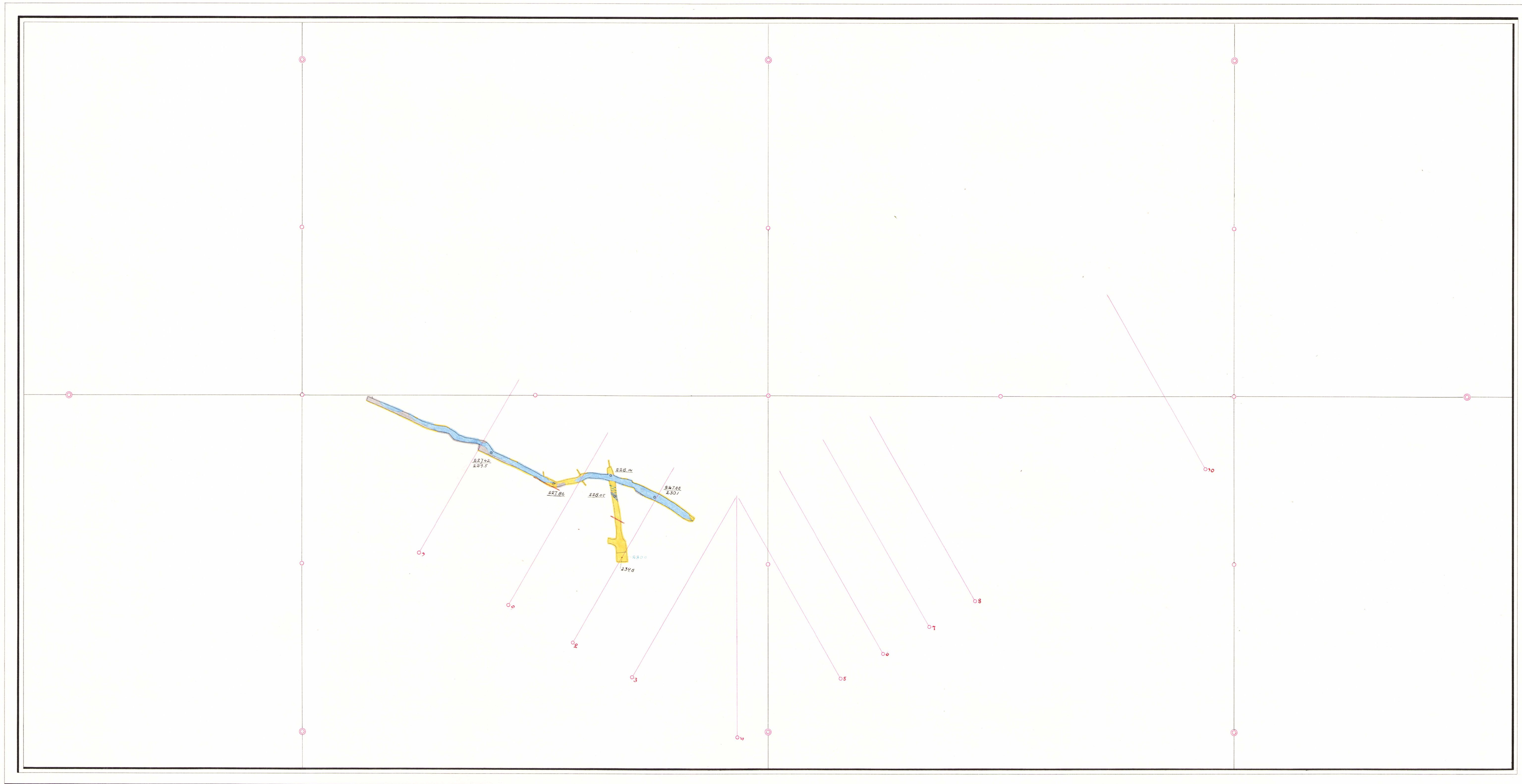

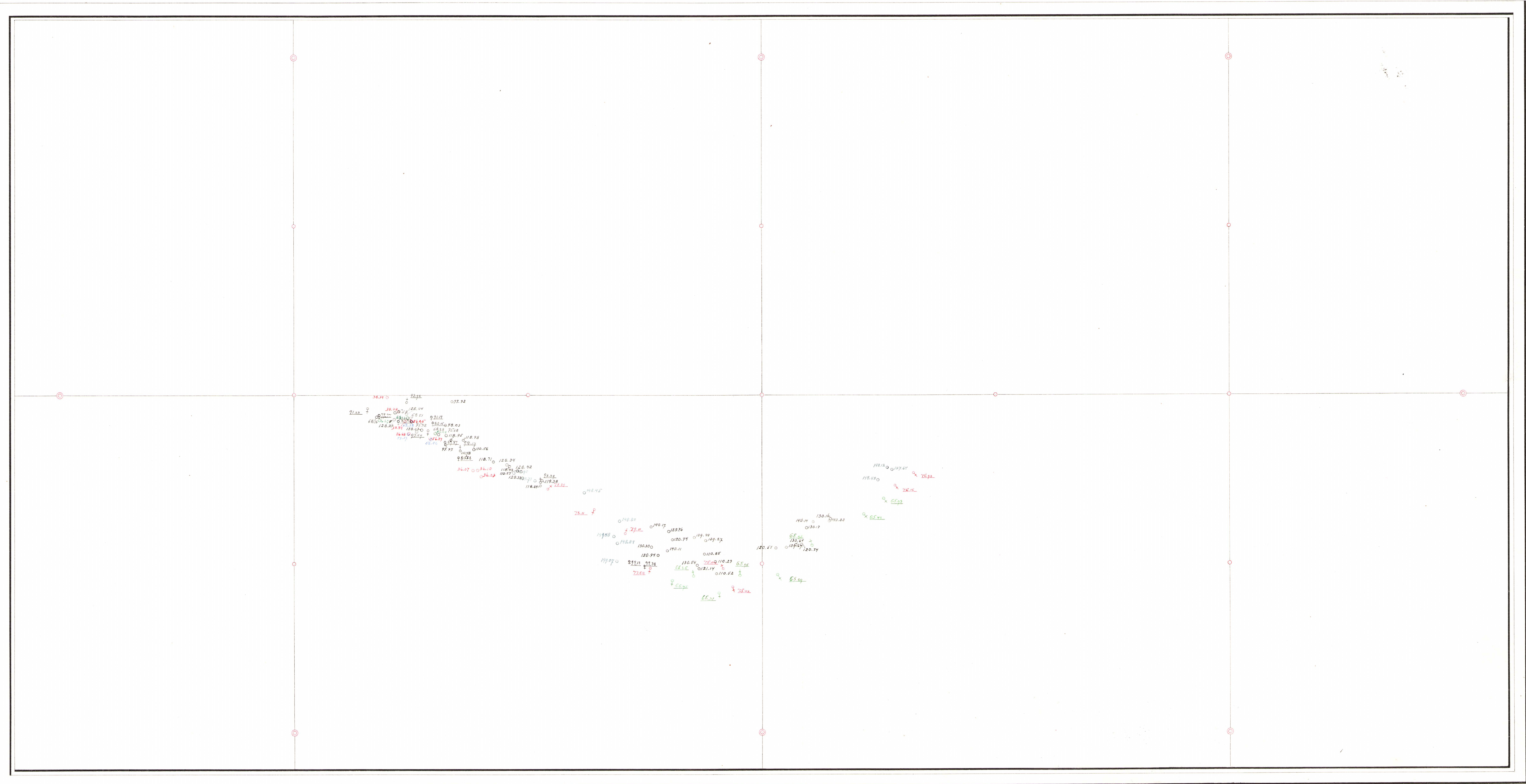

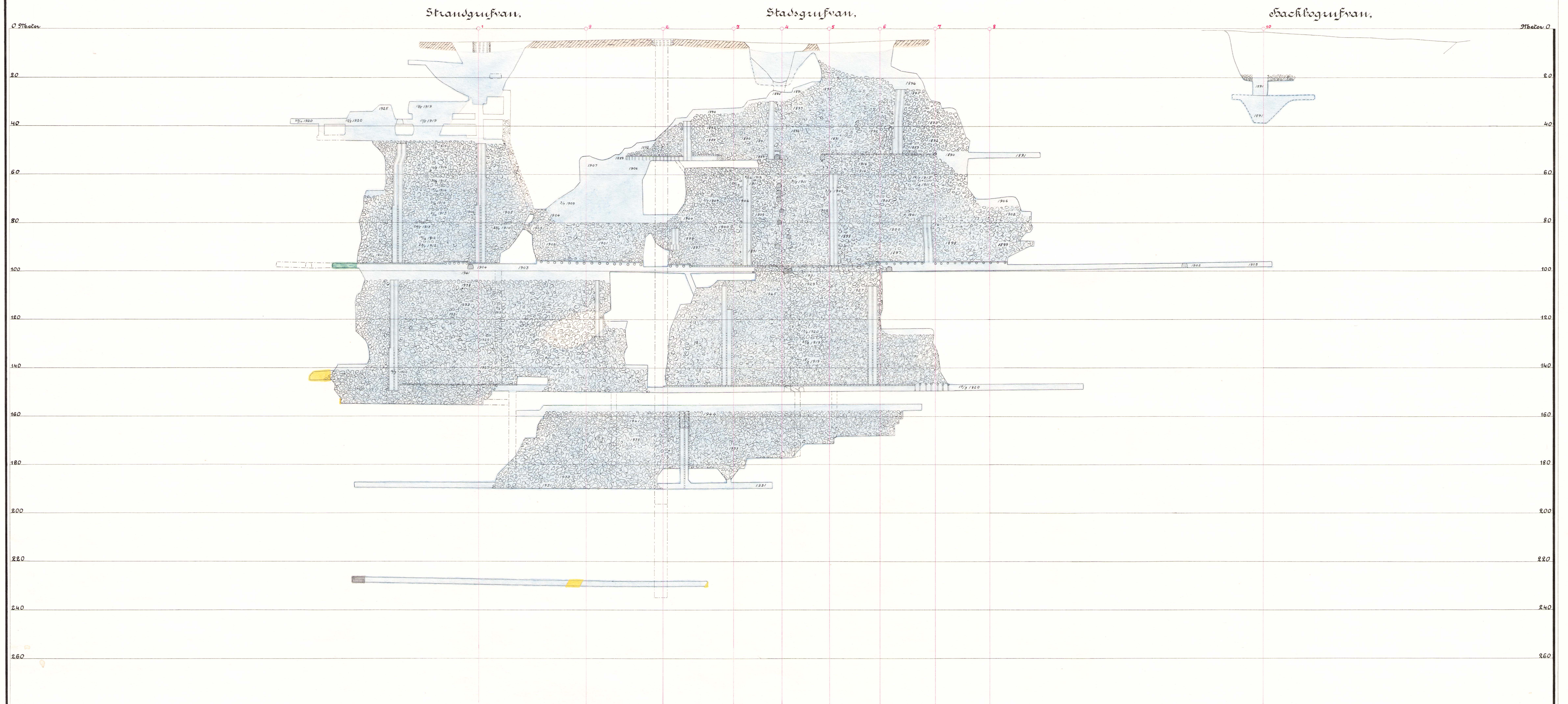
Märkpunktsblad a

Ink. Komm. Roll,

D. N:o 4498 / 192

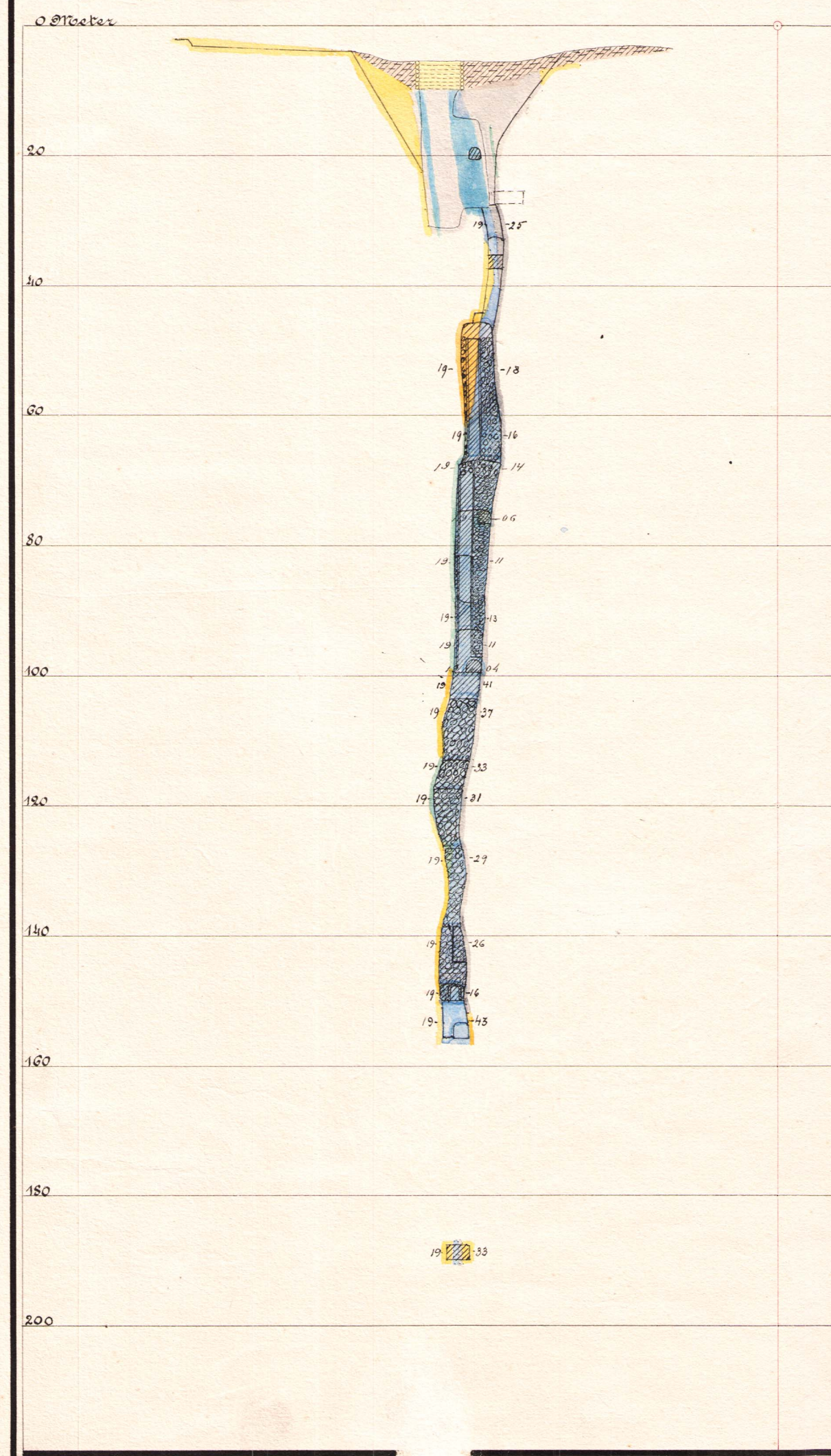
L ä n g d - p r o f i l,

kuten vid tvärprofil 4.

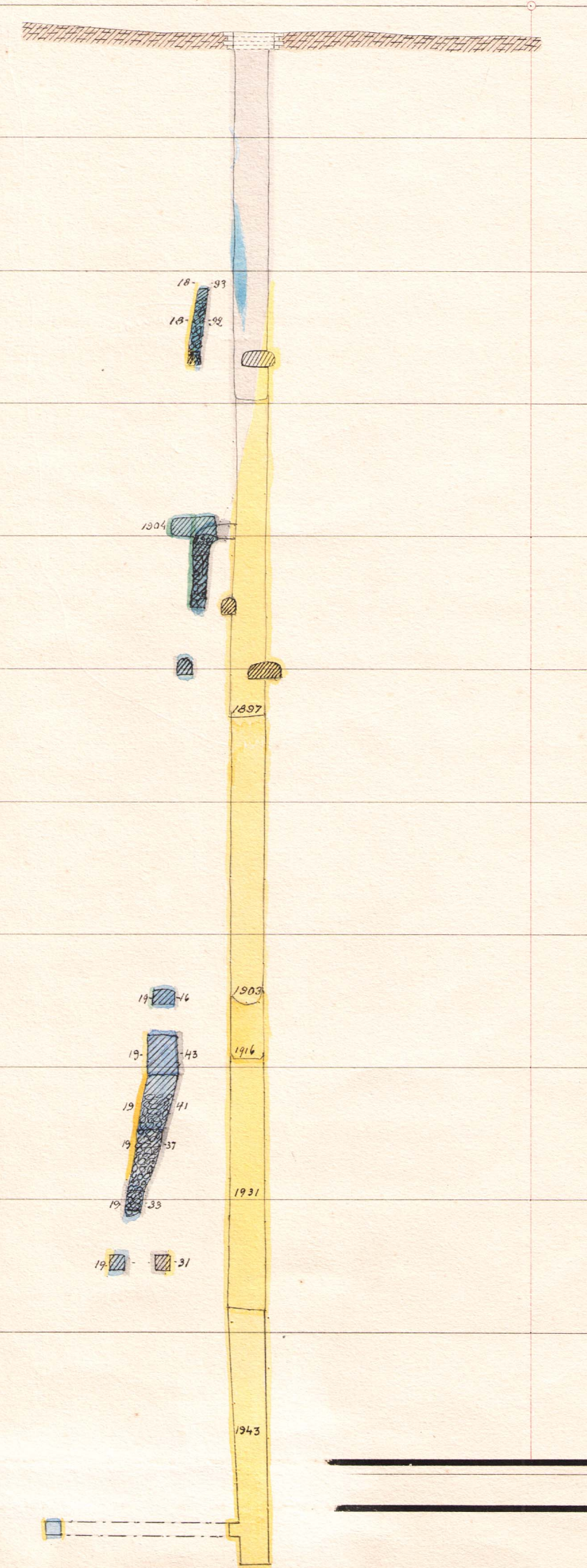

I v ä r - p r o f i l e r

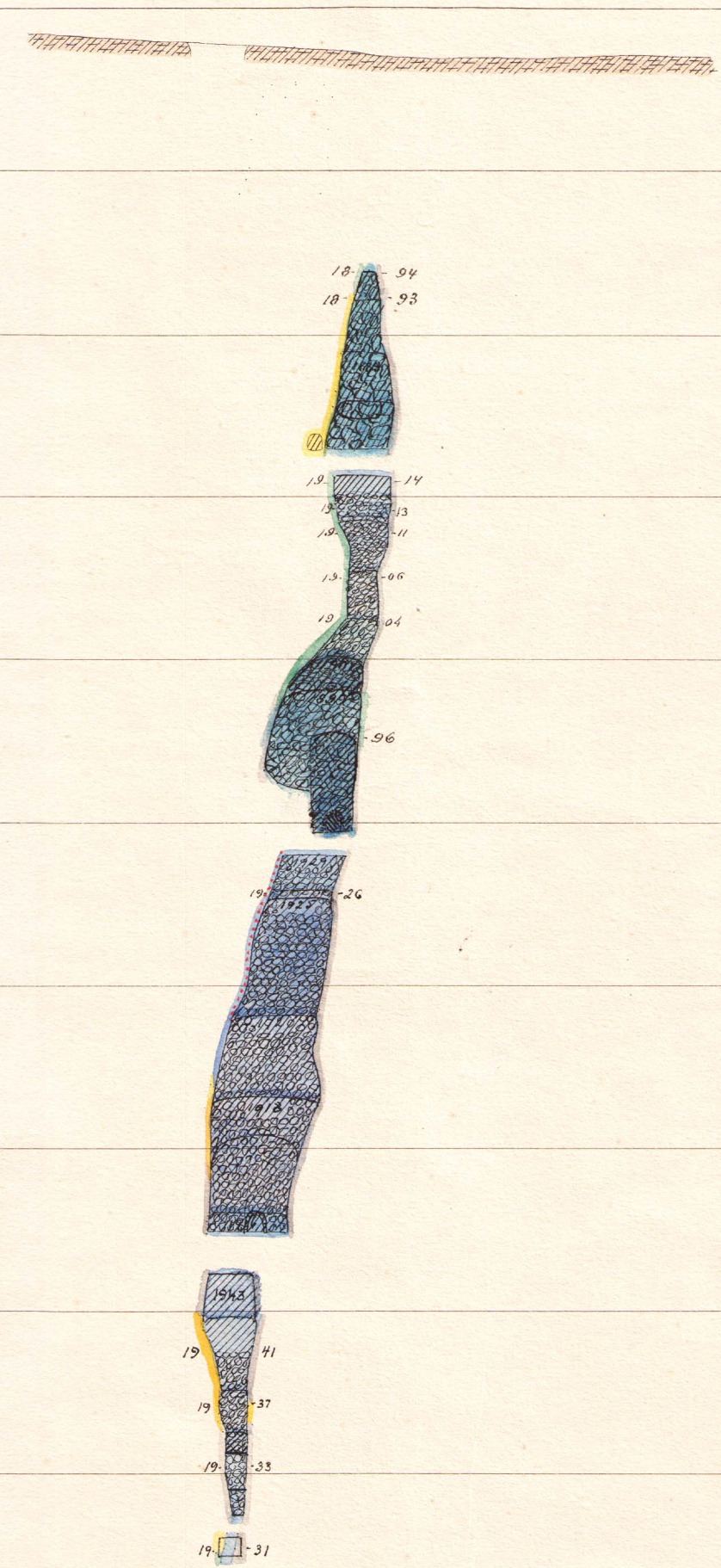
1.

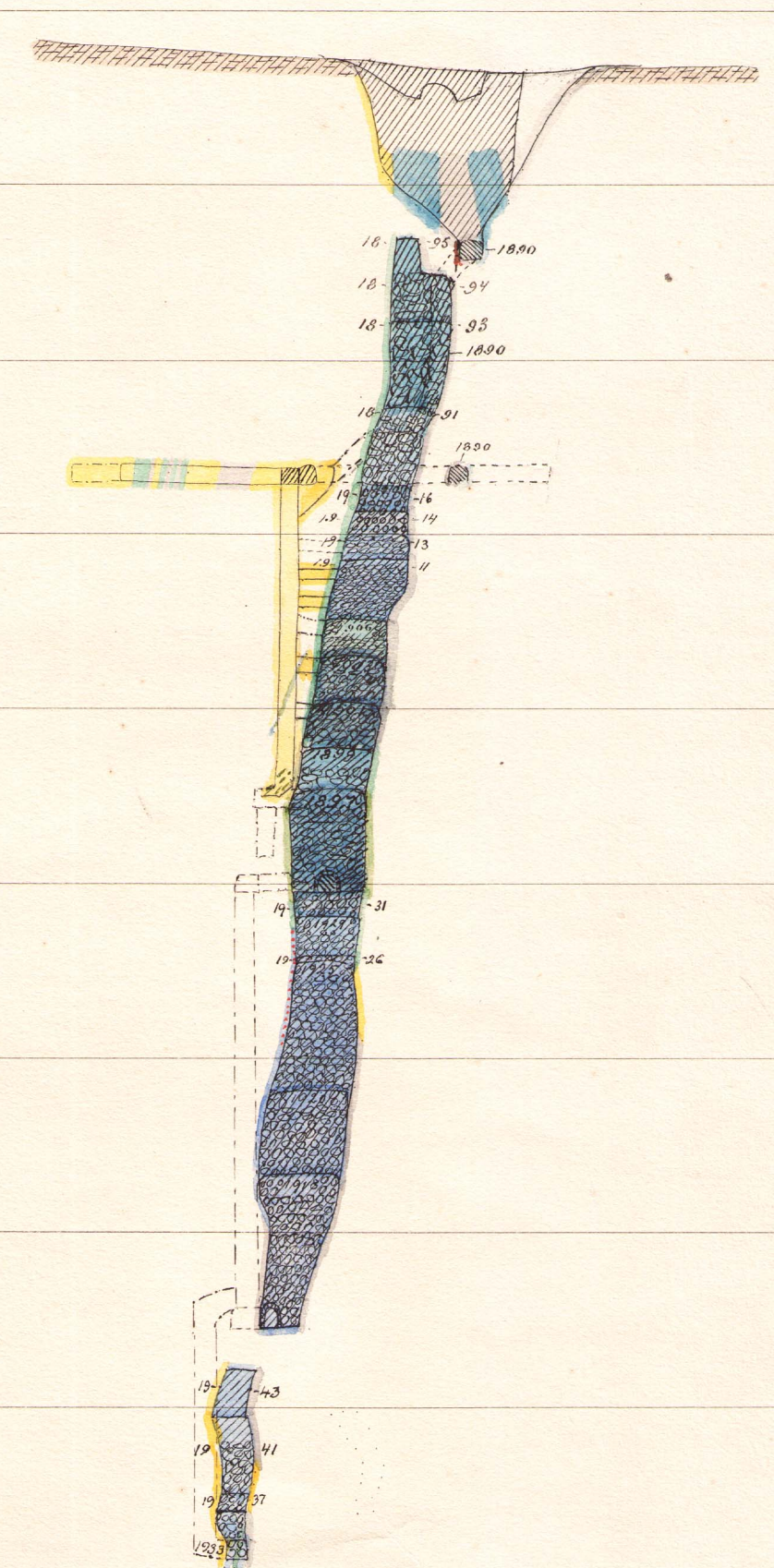
2.

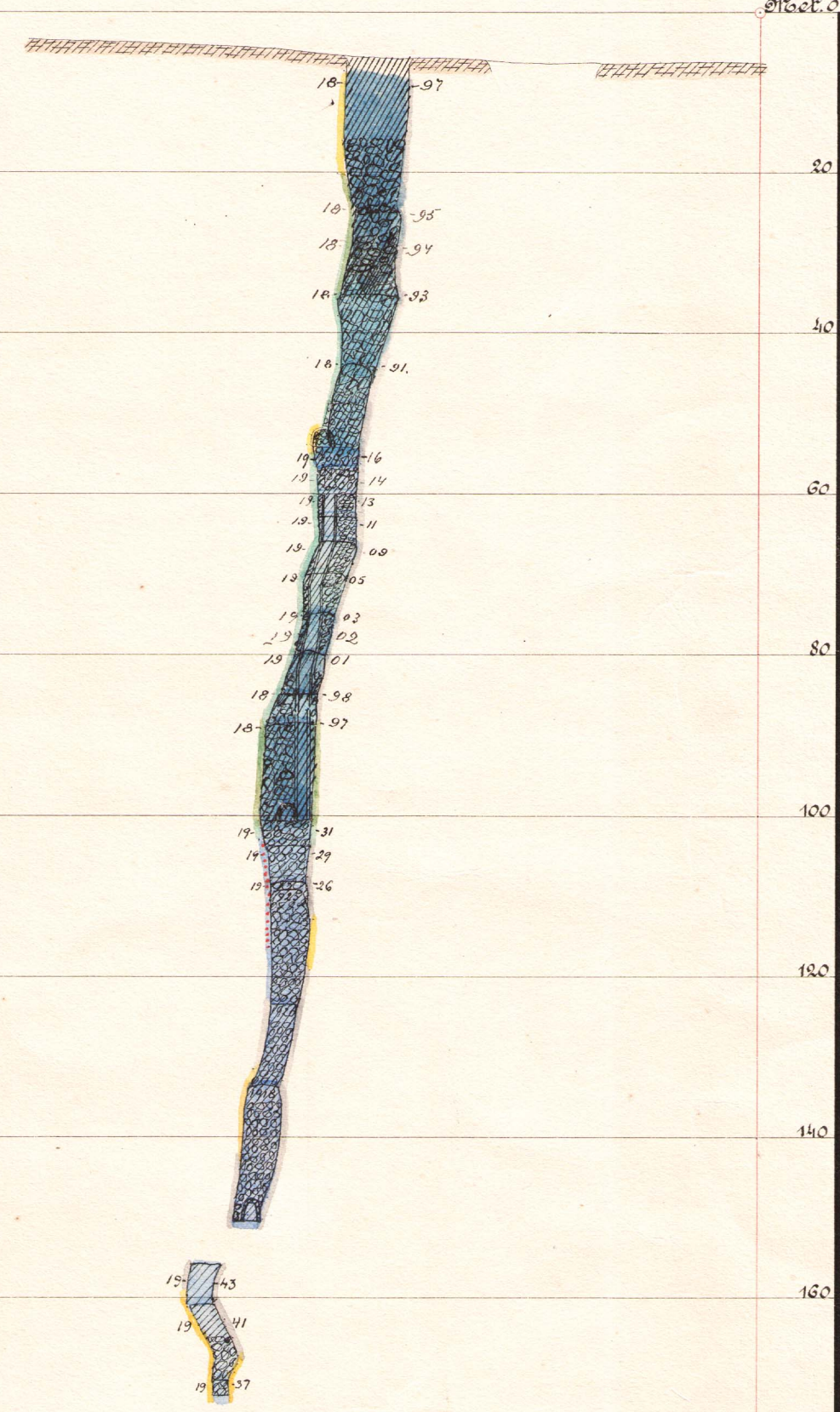
3.

4.

5.

T v ä r - p r o f i l e r

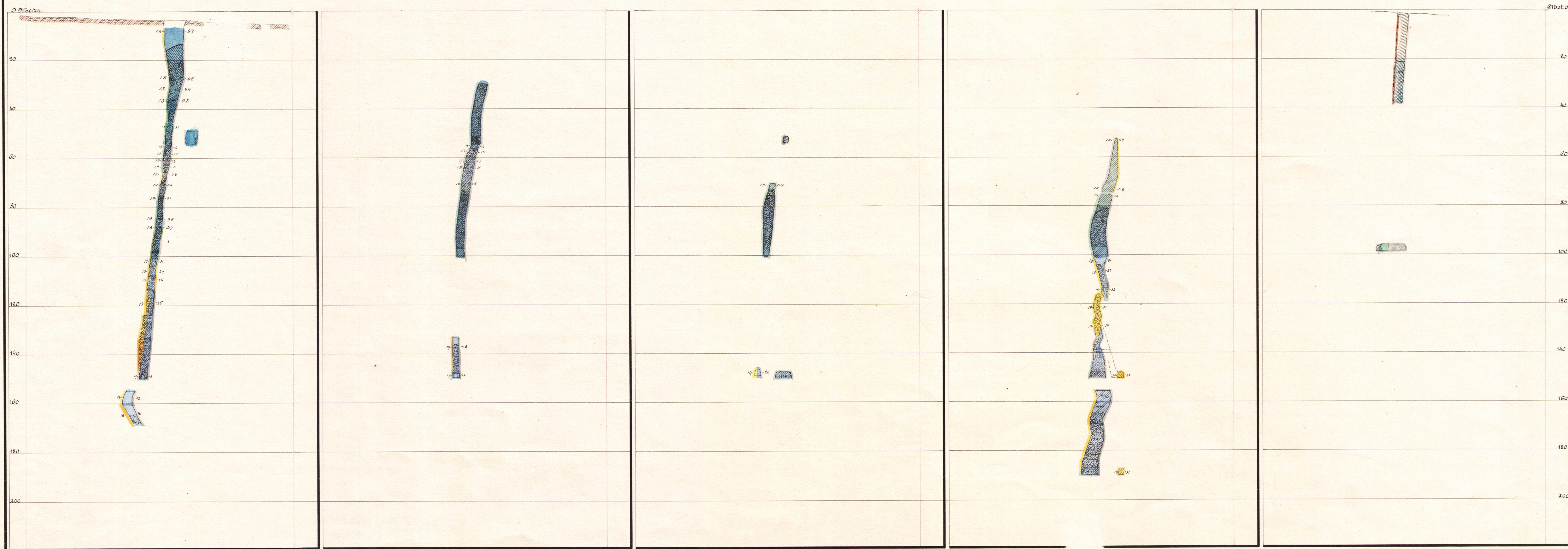
6.

7.

8.

9.

10.

Beskrifning till kartan öfver Strand-, Stads- och Flackbogrufvorna uti Nya Kolningsbergsfältet i Norr-bergs socken af Vestmanlands län, upprättad på grund af dels äldre, dels nyare, egna, den 13 Juli 1889 afslutade mätningar af Reinhold Dahlström, behörig grufmätare enligt Kommerce Kollegii beslut af den 13 April 1886.

Nya Kolningsbergsfältets grufvor torde ganska länge ligat nere, då man år 1876 påbörjade undersökningar för att erhålla kunskap om malmens förkonst och beskaffenhet.

Den s.k. Stadsgrufvan tömdes nämnda år med tillhjälp af ångmaskin och befans malmen vara 10 i 12 fot bred i den lättast åtkomliga västra gärdeln samt af samma beskaffenhet som i Gamla Kolningsbergsfältet.

Desutom jordrymdes på tvåms ställen inom fältet i och för undersökning af vackra kompasshål, nämligen väster om Stora Högblössan, hvarst malen, dock af mindre måktighet, erhöles, samt vid Strandgrufvan.

Då hällen under år 1877 vid Strandgrufvan anträffades, befans malmen vara af 25 fots bredd, dock mellanliggande af en kalkkörtel. Länkning anlades. Vattentillöppet blef snart så stort, att handkraftuppföringen inom kort måste öfvergifvas samt konstlänkning från Gamla Kolningsbergsfältets maskinhus byggas. Sedan län och banor uppförts samt länspumpning verkställes, började ång-afsänkningen, hvarpa malmen efterföljdes i fält med ort och pallning, hvilka arbeten öfver fortgingo större delen af år 1878.

Gaktest schaktet togs af små dimensioner för att kunna erhålla det fullt säkert, så inträffade dock flera ras i följd af de lösa väggarna; dessa utgjordes: i norr af granulit, genomdragen med klorit- och kalksläppor, i söder af kloritrik kalk. Rasen förorsakade hinder i arbetet, hvarjämte man måste ombygga pumpar och pumpbin. Malmtillgångarna voro ej stora och malmprocenten ej fullt 43.

Åt väster, hvarst malmen efterföljts till 30 meters längd, utkilade malmen och likaså åt öster. Malmen fanns visserligen kvar i botten, men var fattig, stundom något kisig. En tvärsnitt åt söder gaf ej bättre resultat. Då fyndigheten alltså ej höll, hvad den lofvade, och allt vidare arbete måste blifva blott försök, så nedlades arbetet med Oktober månads utgång år 1878.

Brytningsresultaten för de båda åren meddelas här nedan:

Brytningsresultat för Strandgrufran åren 1877-1878.						
Bryt- nings- år.	Malm och Berg	Malm				Malm- procent
		Prima	Sekunda	Tull	Summa	
1877	22027	10988	—	—	10988	45,34
1878	91724	34396	1500	3319	39215	42,75

Enligt ett år 1877 taget prov gaf primamalmen i degen 53% tackjärn och fordrade 10% kvarts för medlem af glasiiga kluggar; regulus höll 0,05% svafvel, malmen höll 0,002% fosfor.

Att döma efter de i degen befintligen gruföppningarnas förlöper samma malmetracks öfver Tysa Kolningsbergsfältets trunn utmål, stryker i ÖNÖ-VSV på Flackgrufrans och delvis öfver på Stadsgrufran utmål, så hvilket det gör ett rekt, stryker sedan i ungefär nordvästlig riktning in öfver Strandgrufrans utmål. Å Stadsgrufrans utmål tyckes stricket vara mätligast och sannolikt omfatta flera paralleler. Flackgrufran åter räknas för den bästa inom Kolningsbergsfältet enligt Angmans "Förste till beskrifning om Norrbergs Bergslags härad och dess Gamla Jern Bergslag" och uppgifves innehålla "gick-, rik- och godartad blandsten".

Att att göra de inom gruffältet förmodade malmen tillgängliga började år 1883 ett nytt schakt, Vulkans schakt, afsänktes. Det förlades å Stadsgrufrans utmål strax väster om den numera igenslypta Stora Hagelbössan, och afsågs att vid afsänkningen anträffa möjligast fast berg. Under åren 1883-1886 afsänktes schaktet respektive 9,6, 2,2, 33,2 och 9,1 eller sammanlagt 54,1 meter till 59,4 meters

afvägning. Sänkningen gick hufvudsakligt i kalk, hvarjämte en mindre malmetracks en tid medföljdes, mot slutet inkom schaktet i granulit. Å 1886 anlades å 54,4 meters afvägning en fältort, Venus-orten, åt öster, hvilken fortgick till 105 meters längd från schaktet. Med denna ort öfverträdades trunnens gränser en malmen af 5-6 meters bredd, hvilken under åren 1887 och 1888 uttrossats, så att ett sammanhängande arbeterrum af omkring 100 meters längd och 5-6 meters höjd erhöles, hvarjämte genom ortdrifning å 72 v i riktning mot Strandgrufran ådagalagts, att malmen, fastän smal, fortgår än längre, hvilket otvifvelaktigt äfven är händelsen å ÖNÖ.

Med tvärsnitt åt norr har ingen malmen anträffats, men genom försöksarbete åt söder torde möjligen en malmparallel kunna upptäckas att döma efter gruföppningarna i degen. Då en af dessa måste användas såsom gräbergsmagasin för blifvande igenättning, men deras djup ej är känt, så har under år 1888 diamantborring till sammanlagt 24,1 meters längd utförts för att om möjligt kunna från djupet få utrönt de gamla grufvornas längd. Detta har emellertid ej lyckats, hvarför undersökningen skall förnyas, sedan ännu en skifra blifvit utbruten.

Diamanthålen äro satta i arbeterrumets tak på 58 meters afstånd från Vulkans schakt och vid cirka 49 meters afvägning, och har det ena i ungefär vertikal riktning fortgått 4,1 meter i malmen, det andra i kalk 20 meter med 30° lutning från lodlinjen åt ÖÖ.

Grufbrytningens omfattning sedan upptagandet af Vulkans schakt år 1883 syns af nedanstående tabell.

Brytningsresultat för Vulkans schakt åren 1883-1888.				
Brytnings- år	Malm och Berg Djuren	Malm Djuren	Malm- procent	Arbetets beskaffenhet
1883	6000	—	—	Schaktöfverbygning.
1884	2000	—	—	Id.
1885	26000	—	—	Id.
1886	19226	700	3,64	Id., ortdrifning.
1887	32805	16850	51,36	Uttrossning, ortdrifning
1888	58683	45650	75,93	Id.

Malmen liknar Gamla Kolningsbergsfältets malmen och är
liksom denna genomdragen af grafitekolar; den består enligt ett
år 1887 taget prov af:

Järnoxidul	54,69 %	} Järn 45,60 %
Järnoxidul	7,71 "	
Manganoxidul	5,41 "	
Talk	4,68 "	
Kalk	5,80 "	
Lerjord	1,80 "	
Kiselsyra	5,00 "	
Fosforsyra	0,007 "	(Fosfor 0,003 %)
Gravel	0,59 "	
Koppar	0,01 "	
Gjutförbruk	14,70 "	(innehåller grafite)
Summa	99,866 %	

Malmen gaf i degel 49% tackjärn samt fordrade 5% kvarts
för kristalliniskt slag.

All uppföring verkställas medelst ångkraft från det
för de båda Kolningsbergsfälten gemensamma maskinhuset.

De tre utmälen ägas af Kolningsbergs grufveaktiebolag.

Norberg den 12 September 1889

Rimvard Ahlström

Del av Kolningsbergsfältet.

